

El Pla Educatiu de Ciutat, no avança: EFECTE “PLACEBO”?

Des de Salt'Educa constatem que hi ha greus mancances en la gestió política i tècnica que s'està duent a terme per desplegar el Pla Educatiu de Salt 2019-2025 després d'un any d'haver-se aprovat per ple municipal (aprovat el 17 de desembre de 2018 al Ple de l'Ajuntament de Salt amb tots els grups polítics a favor amb l'excepció de Plataforma Per Catalunya - vot en contra, i Ciutadans - abstenció; aprovat el 27 de novembre de 2018 al Consell Escolar Municipal)

El Pla Educatiu de Salt (PES) va néixer gràcies a la iniciativa ciutadana i de la comunitat educativa organitzada al voltant de la Plataforma Salt'Educa, que treballa per impulsar polítiques educatives de qualitat al territori i reforçar les ja existents i que entén que l'educació és una qüestió de primer ordre per a una ciutadania conscient, per la convivència i per la justícia social.

La situació de segregació escolar i social que viu el municipi va impulsar a Salt'Educa a treballar per revertir la situació, i per fer-ho era necessari dotar-se d'una diagnosi en profunditat, i d'un posterior pla educatiu que hi donés resposta. Des de l'Ajuntament es va entomar la feina, i després de diverses jornades participatives es va redactar i aprovar tan la diagnosi com el propi Pla. El procés, liderat per Xarxa Consultors, va ser ràpid: la petició inicial es va presentar el juliol de 2017, i al desembre de 2018 es va aprovar el PES, un instrument central que ha d'articular les polítiques educatives de Salt. Durant un any doncs, moltes persones van participar en les diferents comissions, reunions, jornades, el Fòrum de l'educació de Salt,... per dotar de contingut el Pla des de diferents mirades: mares i pares, educadors i mestres, entitats del tercer sector, veïns i veïnes, ... Un Pla que havia de tenir una visió ampla, de llarg termini i que apuntés a una idea, un ideal, un model, de poble del futur.

Així doncs, en un temps breu ens vam dotar d'un mapa de la situació educativa de Salt i d'un document-guia amb 111 accions concretes per donar resposta als reptes de la ciutat per al període 2019-2025.

No obstant aquestes bones intencions i predisposició de tothom, el ritme d'execució de les accions i la profunditat de les mateixes és molt inferior del que seria d'esperar.

Volem destacar diverses mancances / inaccions que, en la nostra opinió, demostren la poca voluntat política i per tant, la poca dotació econòmica per desplegar el Pla:

- No s'ha fet una **campanya comunicativa** del PES >> ens volem Salt ciutat educadora*, tal i com afirma el Pla, però no s'ha publicat que a partir d'ara el municipi té un model educatiu, una visió de la ciutat com a educadora i acollidora. Per què no fer difusió del Pla als claustres, a les Associacions de mares i pares, a les entitats del tercer sector, a les entitats esportives, culturals, etc.? Perquè no penjar banderoles fent-ne publicitat? L'única acció comunicativa que s'ha fet és penjar el Pla Educatiu a la pàgina web de l'Ajuntament.

*el Ple Municipal de data 20 de desembre de 1999 va acordar l'adhesió a l'Associació Internacional de Ciutat Educadores; formar part de la xarxa de ciutat educadores és una de les accions del Pla Educatiu de Ciutat.

- Es van aprovar **80.000€ del pressupost municipal del 2019** destinats a la contractació d'un/a tècnic/a i a inversions i contractació de serveis professionals >> Tot

just s'ha contractat una tècnica aquest gener 2020 i no sabem quines millores i/o inversions s'han fet. S'ha acabat l'any i no s'ha informat a la comunitat educativa ni al municipi a què s'han destinat aquests 80.000€; exigim més transparència en la gestió del pressupost.

- **Comissions de treball** >> el Pla Educatiu marcava la creació de diversos grups de treball (condicions d'escolarització, adscripcions, vila educadora i acollidora, etc.) però passat un any, hi ha alguna comissió que encara no s'ha reunit, d'altres han fet tan sols una reunió, i la que ha treballat més ha fet una proposta que de moment no s'ha tirat endavant. Les comissions van néixer febles: no es va establir clarament la seva composició i funcionament, no es va fer difusió de la seva existència fora del Consell Escolar Municipal, etc. Cal redefinir-les, fer que siguin autònomes i que puguin prendre decisions en relació a les accions aprovades en el Pla Educatiu.
- Un dels 5 eixos del Pla és **“trencar les lògiques de la segregació escolar i social”**, que per nosaltres és central sobretot per les greus conseqüències a nivell social >> no s'ha fet cap acció d'aquest eix. Podem afegir la greu contradicció que suposa que l'Ajuntament de Salt és un dels signants del Pacte contra la Segregació Escolar impulsat pel Síndic de Greuges i el Departament d'Educació. A banda de signar-lo i fer un discurs al Parlament el dia de la signatura oficial, què s'ha fet per avançar? S'han estudiat les conclusions de les diferents comissions de treball? S'ha començat a dissenyar un pla per traslladar a nivell local les propostes que incorpora el Pacte contra la Segregació?
Un exemple seria el tema de les adscripcions (detallat en aquest mateix document); no s'ha complert amb el que es va aprovar al Pla Educatiu, ni s'han tingut en compte les recomanacions d'experts i del Síndic de Greuges (explicitat al Pacte contra la Segregació).
- **Infraestructures educatives** >> L'Ajuntament no fa el seguiment ni la pressió necessària per desencallar la construcció dels equipaments educatius que necessita la ciutat; són temes que s'estan eternitzant i que s'haurien d'haver resolt fa molt de temps (Institut Salvador Sunyer, 15 anys en barracons; Escola Les Arrels, 10 anys en barracons; Escola El Gegant del Rec, 13 anys en barracons; Escola d'Adults, manca d'espai per desenvolupar la seva activitat normal; construcció d'un necessari quart institut, etc.). Que l'Institut de Vilablareix s'estigui començant a construir aquest curs ens fa pensar que hi ha ciutadans de primera i ciutadans de segona, que el sistema no és ni igualitari ni equitatiu per a tothom. *Quina influència hi té en les decisions polítiques el fet que moltes famílies de Salt no puguin exercir el seu legítim dret a vot degut a la Llei d'Estrangeria?*
- **Vulneració de la normativa** >> A Salt tots els centres educatius públics de primària i de secundària són considerats de màxima complexitat, la qual cosa limita la ràtio d'alumnat per aula. Tenim constància que a primària de moment s'està complint, sempre i quan no es tanqui cap línia de P3, però no passa el mateix a secundària on en moltes aules se supera la ràtio amb escreix.
- **Temps del migdia** >> Repensar el model de menjador actual és un punt clau en el Pla Educatiu, un tema que preocupa als equips directius de les escoles i a les famílies, i que s'està treballant des del grup d'Educació 360°. Malgrat tot, fins ara no s'ha millorat

la situació i la nova licitació del Consell Comarcal del Gironès a favor de la mateixa empresa que el curs passat va ser sancionat ens fa ser molt poc optimistes (menús poc equilibrats, menjar fred, incompliment de ràtios de monitoratge, etc.). Qui, com i quan fa el seguiment per al compliment del contracte de licitació?

Per acabar, volem exposar que no només trobem passivitat en el desplegament del Pla Educatiu, sinó que s'han aprovat **accions contradictòries** amb les línies/accions del propi Pla, com pot ser el canvi en les adscripcions de primària a secundària (ara zona única), canvi que es va aprovar al Consell Escolar Municipal contradient el que diu el Pla en el seu objectiu 2.4 (*"aprofundir en el treball conjunt entre centres educatius en les transicions educatives des de l'escola bressol fins a l'educació postobligatòria, traçant itineraris educatius i relacionant amb lògica de ciutat (adscripcions) els diferents centre educatius públics"*). Què passarà amb la resta de mesures proposades? Se sotmetran també a votació encara que estiguin incloses al Pla? El Pla gaudeix de la legitimitat d'haver estat elaborat de manera participativa per moltes persones que hi han posat el seu gra de sorra, el seu temps, experiència, coneixement i idees. Si el Consell Escolar Municipal pot esmenar -per votació- una mesura acordada en el Pla, quina validesa té? Quin és el marc de presa de decisions?

Per tot això creiem que hi ha una manca de compromís polític amb el contingut del Pla i una falta d'aposta econòmica i de recursos municipals. Un Pla Educatiu com el que tenim ha de ser defensat per un equip de govern que desplegui les mesures aprovades, les defensi i es comprometi. Primer, respectant les accions i mesures que s'hi recullen, segon, aportant els recursos necessaris. En aquest sentit, no hem trobat cap suport pressupostari en partides municipals ni de recursos humans a una petita àrea d'educació que *de facto* és inviable que pugui dur a terme tot allò que es proposa per als propers anys.

Considerem que, tot i que s'han dut a terme algunes accions, aquestes són poc transformadores i no ataquen d'arrel les causes de la segregació i de la manca d'oportunitats que molts infants i famílies arrosseguen des de fa massa temps.

Des de Salt'Educa emplacem al govern local i als grups municipals que es faci una **aposta clara pel Pla Educatiu**; que vol dir mesures concretes, agilitat en la seva execució, dotació dels recursos necessaris i, sobretot, compromís i valentia. Això seria fer política educativa. Nosaltres destinarem el nostre temps i esforç en aconseguir-ho per millorar la realitat de la nostra ciutat i les oportunitats educatives de tots els seus infants.

Salt'Educa
Gener 2020